

A gesztenyéről sokaknak először a gesztenyepüré jut eszébe, és még csak nem is sejtik, hogy a finom csemege nem a parkjainkat díszítő vadgesztenye terméséből készül. Nem is beszélve arról, hogy tulajdonképpen csak névrokoni kapcsolat van a két fafaj között. A szelídgesztenye termésével ellentétben a vadgesztenye magjai nem alkalmasak emberi fogyasztásra, ennek ellenére a népi gyógyászatban már évszázadok óta ismeretes és sokrétűen használt gyógynövény. Söpörjük most félre a tévhiteket, és ismerjük meg alaposabban a vadgesztenye történetét.

**Parkjaink dísze, hajsálereink védője,
őszi dekorációk alapanyaga:**

a vadgesztenye

A mi vadgesztenyénk (*Aesculus hippocastanum*) a vadgesztenyefélék családjához tartozik, kedveli a mediterrán éghajlatot. Származási helye Elő-Ázsia, Görögország és Albánia határvidéke, mára azonban az egész világon elterjedt. Népies nevei: bokrétafa, lógesztenye. A néphit szerint ha zsebeinkben, táskánkban néhány szem gesztenye lapul, nem betegszünk meg.

A gyorsan növekvő vadgesztenye fáit előszeretettel ültették parkokba, útszélekre, temetőkbe egyaránt. Egy-egy települést, pusztát régebben több kilométeres gesztenyefasorral kötöttek össze, melyek közül jó néhány még ma is látható. Ez irányú népsze-

rűségét nagyszerű esztétikai tulajdonságainak köszönheti. Az impozáns fa akár 30 méter magasra is megnőhet, és kiváló árnyékot nyújt a parkokban pihenni vágyóknak. Májusban nyíló, gyertyaszerű virágai több színben virítanak, ezekből fejlődik ki a nem mindennapi, tüskés tokban megbúvó magtermés, melyből nagyon szép őszi dekorációt készíthetünk. Nagyméretű, sötétzöld, összetett levelei őszi aranyszínben pompáznak.

Közép-Európába csak a 16. század tájékán jutott el, és ettől az időtől a

népi gyógyászatban is jelentős szerepet kapott növényünk. A középkori füvesemberek húgyúti panaszok kezelésére, köhögésre és szexuális vágnövelőként is alkalmazták. Ezekben az időkben a vadgesztenye virágát, levelét, kérgét és magját egyaránt felhasználták a különböző gyógymódokhoz. Teát, port, krémeket, tinktúrákat,

Fűben, fában orvosság
rovatunk megjelenését
a Mecsek Tea gyártója,
a Mecsek-Drog Kft. támogatta

Mecsek Tea
TERMÉSZETESEN HAT!

www.mecsektea.hu

borogatást készítettek belőle. A 19. századból való az első írásos emlék, mely az aranyér gyógyításának tapasztalatait, eredményességét is leírja.

Orvosi célú felhasználása mellett elődeink ismerték kiváló mosóhatását is. A mag belsejét kiszáritották, összezúzták, így nagyon jó hatású mosószert nyertek, mely manapság is megállná helyét, mint bio tisztítószer. A magból igen jó, természetes ragasztóanyag (csiriz) és keményítő is készült. Száritott pora a valamikor nagyon közkedvelt tubáknak is összetevője volt.

A modern laboratóriumi vizsgálatok bebizonyították, hogy a fényesen csillogó magvak keményítőt, szaponinokat, cserzőanyagokat és flavon-glikozidokat tartalmaznak, melyek csillapítják a fájdalmat és javítják a vérellátást. Visszeres panaszok, duzzadt lábak, aranyérproblémák kezelésére készült kenőcsök elengedhetetlen alapanyaga. Az egész napos álló munka vagy kirándulás után megfáradt végtagjainkat kényeztetethetjük a vadgesztenyéből készült krémekkel, alkoholos tinktúrájával pedig izmainkat, ízületeinket kezelhetjük. A patikákban is kapható gesztenyekapszulák hozzájárulnak a vénás és hajszálerek megfelelő működéséhez. Napjainkban sem kizárólag a magokat használják orvosi célokra, a kérgéből készült fényvédő

krémek például halványítják, de akár el is tüntethetik a szeplőket.

A vadgesztenye magja emberi fogyasztásra nem alkalmas, de az erdő állatainak – szarvas, őz, vad-disznó – egyik kedvenc csemegéje. Egyes országokban a gesztenyemagot még ma is használják a háziállatok takarmányozására. A lógesztenye elnevezést onnan kaphatta, hogy egykoron vadgesztenyével etették a légúti betegségekben szenvedő lovakat.

Mintegy 20 éve jelent meg hazánkban a vadgesztenyefák egyik kártevője, az aknázómoly, amely a levelekre rakja tojásait. Ezekből fejlődik ki a hernyó, amely vékony szálon a földre ereszkedve, a talajban telet át. A megtámadott fák legyengülnek, és néhány év alatt kiszáradnak. A kártevő ellen az egyik eredményes védekezési módszer a fertőzött levelek megsemmisítése.

A megfelelő védekezésnek köszönhetően remélhetőleg még sokáig sétálhatunk a magyar tájra jellemző gesztenyefasorok mentén, vagy pihenhetünk meg terebélyes lombkoronájának árnyékában a szép őszi napsütésben. Én mindenesetre néhány fényesen mosolygó, barna gesztenyét a zsebembe csúsztatok ilyenkor, hátha nem ér betegség, vagy ki tudja, talán szép díszet készítünk belőle karácsonyra...

KÉP ÉS SZÖVEG MÜLLER NÁNDOR

MECSEK TEA

Tökéletes karácsonyi ajándék

Válasszon karácsonyi meglepetést
közel 100 teánkból!

Kóstolja meg gyümölcstea különlegességeinket,
próbálja ki legújabb életmód teáinkat!

Látogasson el honlapunkra, és rendeljen most
kedvezményesen!

Mecsek Tea

TERMÉSZETESEN HAT!

Természetesen finom!

www.mecsektea.hu